

Keskkonnatasude järsk alandmine ei lahenda sotsiaal-majanduslikke probleeme ja on vastuolus seadustega

Keskkonnaministeerium on ettevalmistanud „Keskkonnatasude seaduse muutmise seaduse“ eelnõu, mis tugineb Vabariigi Valitsuse otsusele langetada põlevkivi kaevandamisõiguse tasu määra ning muude keskkonnatasude määrasid, arvestusliku kogumõjuga 40 miljonit eurot. Eesti Keskkonnaühenduste Koda ei kiida eelnõuga plaanitavat heaks ning kutsub üles valitsust ja Riigikogu seaduse eelnõu tagasi lükkama.

Põlevkivitööstus on Eesti kõige saastavam majandusharu, moodustades 70-90% erinevatest saaste valdkondadest. Samal ajal ei ole selle majandusharu panus Eesti SKT-sse suurem kui 4%. Keskkonnaühendused leiavad, et ei ole majanduslikult põhjendatud nii suures määras toetuse maksmine selle valdkonna ettevõtetele.

„Ka riigikontrolör on rõhutanud, et isegi praeguste nafta maailmaturu hindade juures toetavad nii Euroopa Liit kui ka OECD saaste-, energia- ja ressursikasutamise puhul hoopis maksude suurendamist,“ ütles Eestimaa Looduse Fondi juhatuse esimees Silvia Lotman, „valitsuse plaanitav samm on meie looduse suhtes täiesti ebaetiline ja absurdne.“

Eelnõu seletuskirjas tuuakse välja, et eelnõuga kaasnevad mitmed negatiivsed mõjud keskkonnale, kuid oodatavad positiivsed sotsiaal-majanduslikud mõjud on igati kaheldavad. Sealhulgas ei vasta eelnõu seletuskirjas toodud mõju kirjeldus Ida-Virumaa tegevuskava eesmärgile luua Ida-Virumaast hoopis hea mainega, kaasaegse kõrgetootliku majanduse ja mitmekülgse elukeskkonnaga piirkond, mis on ülejäänud Eestiga hästi sidustatud.

Eelnõu jõustumisel on suur negatiivne mõju keskkonnainvesteeringute, vee- ja õhukvaliteedile ning jäätmete ladestamisele. Samuti pole arvestatud põlevkivienergeetika negatiivse mõjuga kasvuhoonegaaside õhku paiskajana. Keskkonnaühendused leiavad, et eelnõu on vastuolus Eesti, Euroopa Liidu ning rahvusvahelise kliimapoliitikaga, mille eesmärk on vähendada kasvuhoonegaaside atmosfääri lisamist ja eelisarendada süsinikuneutraalset energiamajandust.

Eelnõuga kavandatud muudatused on vastuolus ka keskkonnatasude seaduse üldsätetes kindlaks määratud kriteeriumitega, millest tasumäärade kehtestamisel lähtuda tuleb. Neis ei ole võimalust arvestada sotsiaalsete

või majanduslike aspektidega. Tasumäärade kehtestamine lähtudes raske kütteõli hinnast ning põlevkivisektori olukorrast (nagu on kirjas eelnõus) on selges vastuolus keskkonnatasu seaduses sätestatud tasumäärade kehtestamise alustega.

Eesti Keskkonnaühenduste Koda ühendab kümmet keskkonnaorganisatsiooni: Eestimaa Looduse Fond, Eesti Ornitoloogiaühing, Eesti Roheline Liikumine, Balti Keskkonnafoorum, Eesti Üliõpilaste Keskkonnakaitse Ühing "Sorex", Läänerannik, Nõmme Tee Selts, Säästva Eesti Instituut, Pärandkoosluste Kaitse Ühing, Tartu Üliõpilaste Looduskaitsering. EKO eesistuja 2016. aastal on Eesti Ornitoloogiaühing.

Lisainfo:

Silvia Lotman
Eestimaa Looduse Fondi juhatuse esimees
silvia@elfond.ee
tel 526 2013

Riho Kinks
EKO koordinaator
info@eko.org.ee
tel 508 6690